

Slovenská obchodná inšpekcia
Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie
so sídlom v Košiciach pre Košický kraj,
Vrátna 3, Košice

Číslo: P/0214/08/23

Dňa: 05.01.2024

ROZHODNUTIE

Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj, ako príslušný správny orgán podľa § 3 ods. 1, ods. 2 písm. h), ods. 4 a § 4 ods. 1 zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v súlade s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov,

u k l a d á

účastníkovi konania: COOP Jednota Prešov, spotrebné družstvo, sídlo: Konštantínova 3, Prešov 081 77, IČO: 00 169 111, na základe kontroly vykonanej dňa 26.09.2023 v prevádzkarni: COOP Jednota - potraviny, drogeria, Bidovce 126,

pre porušenie zákazu predávajúceho podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Z.z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o ochrane spotrebiteľa“), v zmysle ktorého predávajúci nesmie používať nekalé obchodné praktiky v nadväznosti na § 7 ods. 1, § 7 ods. 4 v spojení s § 8 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorých nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie, pričom obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá, alebo akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu alebo môže uviesť do omylu priemerného spotrebiteľa, a to aj ak je táto informácia vecne správna vo vzťahu k cene alebo k spôsobu výpočtu ceny alebo existencie osobitnej cenovej výhody, nakoľko v čase kontroly sa v kontrolovanej prevádzkarni v ponuke na predaj nachádzalo 6 druhov výrobkov, pri ktorých bola predajná cena uvedená na cenovke nižšia, než aká bola ich skutočná cena, t.j. cena evidovaná v cenovej evidencii v ERP, konkrétne: *Pyré gaštanové Nowaco 200g – na cenovke bola uvedená cena 2,09 €, v ERP bola uvedená cena 2,29 €, Knedlíčky plnené tvarohovo jahodovou náplňou 500g – na cenovke bola uvedená cena 2,75 €, v ERP bola uvedená cena 3,05 €, Zeleninová zmes Mexico mix Nowaco 350g – na cenovke bola uvedená cena 1,55 €, v ERP bola uvedená cena 1,59 €, Zeleninová*

zmes čínska Nowaco 350g – na cenovke bola uvedená cena 1,19 €, v ERP bola uvedená cena 1,29 €, Placky zemiakové mrazené B-FROST 500g – na cenovke bola uvedená cena 3,17 €, v ERP bola uvedená cena 3,79 €, Zásyp detský Aviril 100g - 350g – na cenovke bola uvedená cena 1,55 €, v ERP bola uvedená cena 1,70 €;

pre porušenie povinnosti predávajúceho podľa § 14a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého je predávajúci povinný označiť výrobok predajnou cenou, keď v čase kontroly sa v ponuke na predaj nachádzalo 7 druhov výrobkov, ktoré neboli označené jednotkovou cenou, a to konkrétne: *Zeleninová zmes anglická Nowaco 350g á 1,99 €, Zeleninová zmes Wok Classic Nowaco 350g á 1,85€, Prsty rybie obalované esva 285g á 3,88 €, Pizza mrazená 4 Stagioni 355g á 4,16 €, Fa men Sport sprchový gél a šampón 400ml á 2,69 €, Fa men Coffee burst sprchový gél a šampón 400ml á 2,69 €, Fa men Red Cedarwood sprchový gél a šampón 400ml á 2,69 €;*

p o k u t u

vo výške 400,- eur slovom štyristo eur.

Pokutu je účastník konania povinný zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia priloženou poštovou poukážkou alebo príkazom na úhradu na účet: Štátna pokladnica číslo účtu: SK57 8180 0000 0070 0006 5068, VS – 02140823.

O d ô v o d n e n i e :

Dňa 26.09.2023 bola inšpektormi Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj (ďalej „Inšpektorát“) vykonaná kontrola v prevádzkarni: COOP Jednota – potraviny, drogeria, Bidovce 126, zameraná na prešetrenie podnetu evidovaného orgánom dohľadu pod číslom 513/2023. O výkone kontroly bol spísaný inšpekčný záznam, ktorý bol na mieste prerokovaný a odovzdaný prítomnej zamestnankyni kontrolovanej osoby.

Pri výkone kontroly bolo zistené, že kontrolovaná osoba (ďalej „účastník konania“) ako predávajúci nezabezpečila dodržanie:

-zákazu podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého predávajúci nesmie používať nekalú obchodnú praktiku v nadväznosti na § 7 ods. 1, § 7 ods. 4 v spojení s § 8 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie, pričom obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá, alebo akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu alebo môže viesť do omylu priemerného spotrebiteľa, a to aj ak je táto informácia vecne správna vo vzťahu k cene alebo k spôsobu výpočtu ceny alebo existencie osobitnej cenovej výhody, nakoľko v čase kontroly sa v kontrolovanej prevádzkarni v ponuke na predaj nachádzalo 6 druhov výrobkov, pri ktorých bola predajná cena uvedená na cenovke nižšia, než aká bola ich skutočná cena, t.j. cena evidovaná v cenovej evidencii v ERP, konkrétne: *Pyré gaštanové Nowaco 200g – na cenovke bola uvedená cena 2,09 €, v ERP bola uvedená cena 2,29 €, Knedlíčky plnené tvarohovo jahodovou náplňou 500g – na cenovke bola uvedená cena 2,75 €, v ERP bola uvedená cena*

3,05 €, Zeleninová zmes Mexico mix Nowaco 350g – na cenovke bola uvedená cena 1,55 €, v ERP bola uvedená cena 1,59 €, Zeleninová zmes čínska Nowaco 350g – na cenovke bola uvedená cena 1,19 €, v ERP bola uvedená cena 1,29 €, Placky zemiakové mrazené B-FROST 500g – na cenovke bola uvedená cena 3,17 €, v ERP bola uvedená cena 3,79 €, Zásyp detský Aviril 100g - 350g – na cenovke bola uvedená cena 1,55 €, v ERP bola uvedená cena 1,70 €;

-povinnosti predávajúceho podľa § 14a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého je predávajúci povinný označiť výrobok jednotkovou cenou, keď v čase kontroly sa v ponuke na predaj nachádzalo 7 druhov výrobkov, ktoré neboli označené jednotkovou cenou, a to konkrétne: Zeleninová zmes anglická Nowaco 350g á 1,99 €, Zeleninová zmes Wok Classic Nowaco 350g á 1,85 €, Prsty rybie obalované esva 285g á 3,88 €, Pizza mrazená 4 Stagioni 355g á 4,16 €, Fa men Sport sprchový gél a šampón 400ml á 2,69 €, Fa men Coffee burst sprchový gél a šampón 400ml á 2,69 €, Fa men Red Cedarwood sprchový gél a šampón 400ml á 2,69 €.

Za zistené nedostatky, a tým aj za preukázané porušenie zákona, citované vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia, zodpovedá účastník konania ako predávajúci v zmysle § 2 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu bolo z podnetu správneho orgánu voči účastníkovi konania začaté správne konanie, oznámené mu listom zo dňa 07.12.2023 prostredníctvom portálu www.slovensko.sk, doručeným účastníkovi konania dňa 11.12.2023.

V zmysle § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov mal účastník konania možnosť vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Účastník konania toto svoje procesné právo využil a k dôvodom začatia správneho konania, uvedeným v oznámení o začatí správneho konania, sa v lehote stanovenej správnym orgánom vyjadril.

V čase kontroly prítomná zamestnankyňa účastníka konania (vedúca prevádzkarne) po oboznámení sa s obsahom inšpekčného záznamu do vysvetlivky inšpekčného záznamu osobne nadiktovala, že majú v predajni veľa veľa tovaru, cenovky sa menia priebežne. Pri novom tovare idú automaticky s novým tovarom. V priebehu dňa prichádza do mailu preceňovačka, ktorá sa tlačí a ona ako vedúca to dáva pracovníckam postríhať a dať k danému tovaru. Tým, že je tak veľa tovaru, niekedy zákazníci tieto cenovky vytiahnu, lebo nevidia na cenu a už ich naspäť nedajú, preto sa môže stať, že niektoré cenovky chýbajú. Taktiež majú na stĺpe skener, kde sa dá zistiť cena a keď tento skener nefunguje, zákazníci môžu poprosiť pracovníčky, nech sa im na danú cenu pozrú. V blízkej budúcnosti sa chystajú prejsť na elektronické cenovky. Dodala, že inšpekčný záznam odovzdá nadriadeným.

Dňa 15.12.2023 bolo na Inšpektorát prostredníctvom poštového podniku doručené podanie účastníka konania označené ako „Vyjadrenie k upovedomeniu o začatí správneho konania“, v ktorom účastníka konania okrem iného uvádza, že za zistené protiprávne konanie sú plne zodpovedné zamestnankyne PJ 01-282 Bidovce, ktoré boli na dané nedostatky dôrazne upozornené s tým, aby v tejto predajni k uvedeným priestupkom v budúcnosti už nedochádzalo. Podľa vyjadrenia vedúcej prevádzkarne k uvedeným nedostatkom mohlo dôjsť nedopatrením personálu alebo zákazníkmi, ktorí niekedy cenovky vyberú z cenovkovej lišty, prípadne ich nevrátia na pôvodné miesto. Na predajni sa nachádza aj skener na overenie cien. V prípade, že skener nefunguje, zákazníci môžu o zistenie ceny poprosiť pracovníčky predajne. Účastník konania dodal, že v danej predajni plánujú v najbližšom čase nainštalovať elektronické cenovky. Verí, že potom už k žiadnym priestupkom dochádzať nebude. V závere podania prosí o zohľadnenie uvedeného pri posudzovaní postihu v rámci správneho konania voči účastníkovi konania v danej veci.

Správny orgán po preskúmaní všetkých podkladov pre rozhodnutie dospel k záveru, že za protiprávne konanie uvedené vo výroku rozhodnutia účastník konania zodpovedá. Povinnosťou predávajúceho, to znamená osoby, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoby konajúcej v jej mene alebo na jej účet, je zabezpečiť splnenie všetkých povinností tak, ako mu ich ukladá zákon. Za ich nesplnenie zodpovedá predávajúci objektívne, t.j. bez ohľadu na zavinenie, zodpovedá za výsledok.

Inšpektori SOI vykonávajú v obchodných prevádzkach kontroly za účelom zistenia, či predávajúci, dodávatelia, výrobcovia, resp. dovozcovia dodržiavajú povinnosti a zákazy, vyplývajúce im zo zákona o ochrane spotrebiteľa alebo právnych aktov Európskych spoločenstiev v oblasti ochrany spotrebiteľa. Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 250/2007 Z.z. predávajúci nesmie používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie.

Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z.z. za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 a agresívna obchodná praktika podľa § 9. Zoznam obchodných praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé, je v prílohe č. 1.

Podľa § 8 ods. 1 písm. d) zákona č. 250/2007 Z.z. obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá, alebo akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu alebo môže uviesť do omylu priemerného spotrebiteľa, a to aj ak je táto informácia vecne správna vo vzťahu k cene alebo k spôsobu výpočtu ceny alebo existencie osobitnej cenovej výhody

Podľa § 14a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. zákona je predávajúci povinný označiť výrobok predajnou cenou a jednotkovou cenou. Jednotková cena nemusí byť vyznačená, ak je zhodná s predajnou cenou.

Podľa § 2 písm. za) zákona č. 250/2007 Z. z. predajnou cenou je konečná cena vrátane dane z pridanej hodnoty a všetkých ostatných daní za jednotku výrobku alebo za určené množstvo výrobku.

Podľa § 2 písm. zb) zákona č. 250/2007 Z. z. jednotkovou cenou je konečná cena vrátane dane z pridanej hodnoty a ostatných daní za kilogram, liter, meter, meter štvorcový, meter kubický výrobku alebo inú jednotku množstva, ktorá sa často a bežne používa pri predaji výrobku.

Vykonanou kontrolou bolo porušenie zákazu používania nekalej obchodnej praktiky v zmysle vyššie citovaného ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa spoľahlivo preukázané, keďže ako je zjavné z podkladov pre rozhodnutie, v čase kontroly sa v ponuke na predaj nachádzalo 6 druhov výrobkov s nesprávnym údajom o ich cene (tzn. údaj o ich cene bol nižší ako v skutočnosti bol). Taktiež vykonanou kontrolou bolo spoľahlivo preukázané i porušenie

povinnosti predávajúceho označiť výrobok jednotkovou cenou v zmysle 14a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, keďže v čase kontroly sa v ponuke na predaj nachádzalo 7 druhov výrobkov, ktoré neboli označené jednotkovou cenou.

Kontrola SOI spočíva v porovnaní zisteného skutočného stavu so stavom predpísaným, to znamená ustanoveným všeobecným záväzným právnym predpisom. Vyhodnotením tohto porovnania je výsledok kontroly, z ktorého je v danom prípade zrejmé, že zistený skutkový stav nevyhovoval predpísanému stavu. Rozhodujúci je stav zistený v čase kontroly, z ktorého jednoznačne vyplýva porušenie povinnosti a zákazu v zmysle vyššie uvedených ustanovení príslušného zákona na ochranu spotrebiteľa.

Správny orgán pozitívne vníma účastníkom konania uskutočnené opatrenia s cieľom odstránenia nedostatkov zistených kontrolou a zároveň s cieľom predchádzať ich vzniku v budúcnosti, zároveň však zdôrazňuje, že dodatočné odstránenie nedostatkov zistených kontrolou, je povinnosťou kontrolovanej osoby vyplývajúcou z ustanovenia § 7 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia je kontrolovaná osoba povinná v určenej lehote odstrániť zistené nedostatky, ich príčiny alebo vykonať okamžite nevyhnutné opatrenia na ich odstránenie a podať o nich a o ich výsledkoch v určenej lehote správu inšpektorátu. Dodatočné uskutočnenie nápravy a odstránenie nedostatkov až po ich konštatovaní inšpektormi SOI preto nie je možné považovať za okolnosť zbavujúcu účastníka konania zodpovednosti za protiprávny stav zistený v čase kontroly.

Ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa sú konštruované na princípe objektívnej zodpovednosti, t.j. účastník konania zodpovedá za zistené nedostatky na základe princípu objektívnej zodpovednosti, t.j. bez ohľadu na zavinenie (úmysel, nedbanlivosť) alebo iných okolností danej veci, za ktorých k ich porušeniu došlo, pretože zavinenie nie je pojmovým znakom a predpokladom vzniku zodpovednosti za túto kategóriu správneho deliktu, kde sa preukazuje len porušenie právnej povinnosti. Pri posudzovaní veci teda nemožno prihliadať na subjektívnu stránku veci. S poukazom na uvedené nebolo možné pri rozhodovaní vo veci zohľadniť skutočnosti subjektívnej povahy, popísané účastníkom konania v jeho vyjadrení k začatiu správneho konania (.....nedopatrením personálu a iné....), ako aj vo vysvetlivke inšpekčného záznamu, ktoré zapríčinili vznik kontrolou zistených nedostatkov.

Na základe uvedených skutočností, keďže skutkový stav zistený v čase kontroly po porovnaní so stavom vyžadovaným všeobecne záväznými právnymi predpismi bol vyhodnotený ako stav protiprávny, bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

V zmysle § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právne záväznými aktmi Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa uloží orgán dozoru výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi, dodávateľovi alebo osobe podľa § 26 pokutu do 66 400 eur, pričom za opakované porušenie povinnosti počas 12 mesiacov uloží pokutu do 166 000 eur, ak odsek 6 neustanovuje inak. Keďže kontrolou zistené a preukázané porušenie povinností ustanovených zákonom v danom prípade nemožno považovať za menej závažné a teda nenastali predpoklady pre aplikáciu ustanovenia § 24 ods. 6 zákona o ochrane spotrebiteľa, správny orgán rozhodol o uložení sankcie tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Pri určení výšky pokuty bolo v zmysle § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa prihliadnuté najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia zákazu a povinnosti, spôsob a následky porušenia zákazu a povinnosti vzhľadom na používanie nekalej obchodnej praktiky vo forme klamlivého konania vo vzťahu k 6 druhom výrobkov a vzhľadom na nesplnenie povinnosti označiť celkom 7 druhov výrobkov jednotkovou cenou. Následkom protiprávneho konania bolo porušenie práv spotrebiteľa chránených dotknutými ustanoveniami zákona o ochrane spotrebiteľa.

Správny orgán prihliadol na skutočnosť, že používanie klamlivej obchodnej praktiky je vo všeobecnosti považované za závažný zásah do práv spotrebiteľa chránených zákonom, keďže jeho možným dôsledkom je priame poškodenie ekonomických záujmov spotrebiteľa pri uskutočnení obchodnej transakcie ovplyvnenej poskytnutím nepravdivých, prípadne mylných informácií, a to predovšetkým vo vzťahu k cene výrobku. Informácia o cene výrobku je totiž jedným z najdôležitejších faktorov, na základe ktorých sa spotrebiteľ rozhoduje o obchodnej transakcii. Klamlivé konanie spočívajúce v poskytnutí nesprávnej, nepravdivej informácie o cene výrobku je tak spôsobilé negatívne ovplyvniť ekonomické správanie sa spotrebiteľa, keďže môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak (v prípade poskytnutia správnych a pravdivých informácií) neurobil.

Správny orgán pri určovaní výšky pokuty taktiež zohľadnil skutočnosť, že cenové informácie sú pre spotrebiteľa jednými z najdôležitejších, ktoré pri zvažovaní kúpy výrobku hodnotí, a ktoré ovplyvňujú jeho ekonomické správanie. Sankcionované konanie predávajúceho negatívne ovplyvňuje ekonomické správanie spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ má právo na to, aby mohol ceny jednotlivých výrobkov porovnať a toto právo môže účinne využiť len vtedy, ak má k dispozícii všetky potrebné informácie o ich predajných cenách. Jednoznačná informácia o cene je navyše jedným z hlavných kritérií pri rozhodovaní spotrebiteľa, či pristúpi ku kúpe predávaných výrobkov. Informácia o jednotkovej cene umožňuje spotrebiteľovi porovnať si ceny rovnakých druhov výrobkov na základe prepočítania cien na jednotky množstva. Pri určení výšky pokuty správny orgán zohľadnil aj rozsah zistených nedostatkov, ktorý nemožno považovať za zanedbateľný. Správny orgán vzal do úvahy i skutočnosť, že bola preukázaná opodstatnenosť podnetu spotrebiteľa.

Správny orgán pri určovaní výšky pokuty zároveň prihliadol k tomu, že účel sledovaný zákonom vyjadrený v ustanovení § 3 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého chránenými právami spotrebiteľa sú právo na informácie a právo na ochranu jeho ekonomických záujmov, vzhľadom na zistené nedostatky, v zákonom požadovanej miere a úrovni dosiahnutý nebol.

Pokuta, ktorú môže správny orgán v zmysle § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa uložiť predávajúcemu za porušenie povinností ustanovených zákonom alebo právnymi aktmi Európskych spoločenstiev v oblasti ochrany spotrebiteľa do výšky 66 400 eur, bola uložená na dolnej hranici zákonom stanovenej sadzby. Výšku uloženej pokuty považuje správny orgán po posúdení všetkých zákonom stanovených hľadísk a na základe správnej úvahy za primeranú a má za to, že uloženie pokuty bude mať nielen sankčný, ale najmä preventívny účinok.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia, prostredníctvom tunajšieho Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj, Ústrednému inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave. V prípade, že uložená pokuta nebude v stanovenej lehote zaplatená ani podané odvolanie, bude jej plnenie vymáhané v zmysle zákona. Rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.